

Szegedi kis tükör.

Erről-arról.

SZEGED, szeptember 25.

Sok olyan téma mellett haladunk el hétköznapiaként, amire kellő fölénytel az szoktuk mondani, hogy nem fontos. De holnap vasárnap lesz, a pihenések, ráérések és unalmak napja; szóljon hát az igazság.

A saját mesterségünk van hozzánk legközelebb, azon kezdjük hát. A főbb utakonál zöld kocsijai előtt elhaladó olvasni tudó közönség, ujjában mind több színes és fényképes borítólappal ellátott újságot láthat. Egyik drágább mint a másik s azt sem tudja az ember, hogy melyiket szeresse, mert hiszen mindegyik a sokat ígérő és bűvös varázsu színház-szóval kezdődik s ez ugye oly érdekes? Néhány év óta már Szegeden is tenyésztene ilyen színházi pamfletteket. Az egyik címe Színházi Élet, a másik Színház és Társaság. Színház és Mozi. Rivalda, Szöveges műsor és így tovább. Mind a színházról zeng, hol szellemesen, hol ostobán, fiatalos erőktől lüktetőn, vagy vérszegényen. Egy-egy példány ára 2, 4 vagy 6 korona. Aszerint, hogy mily mértékben becsülik túl a lapkiadók a szerkesztményeiket. El is fogy belőlük egyenként heti 200—300 példány. Ebből a rikkancs kap vagy 25 százalékot. Ő, a rikkancs tehát mindenképpen jól jár. A rikkancs, a lenézett, e nemrég még koldusnak tekintett társadalmi fereg-nyulvány, az egykoronás napilapok után is kap 25 százalékot. Bizony. És ugye csodálkozol nyájas olvasóm, de ez a rikkancs naponta legalább 60—80 koronát keres. S mit gondolt az olvasó, hogy akik az újságot összeírják, azok mennyit keresnek ezzel szemben? Na de hisz' ez karácsonyi téma.

Hadd mondok el itt azt is, amitől annyira félnek, hogy le sem merik írni, pedig nagyon is egyszerű: a zsidók nem járnak az idén színházba. Moziba járnak, színházba nem. Palágyi, az új színigazgató az elmúlt napok egyikén megbeszélést tartott, ahová a sajtó képviselőit is meghívta. Arról volt szó, hogy őt, a színigazgatót antiszemitaának nyilvánították ki. De hiszen ez nem igaz, mert fentartja a zsidó bérletnek is a tavalyi pályázatát. Ez mindenképpen jó színház-politikának látszik, mert így pénzt is kapna a pályázatiért. Kijelentette az említett gyűlésen, hogy 10 zsidó tagja van. Ez tényleg sok. Hol van hát itt az antiszemitizmus?

Hogy a tárgytól messze el ne térjek, elmondom még, hogy a napokban egy spontánul rózsaszínű plakátot akasztott ki a Belvárosi Mozi. Ez a plakát a Filharmonikusok Egyesületének ciklikusan rendezendő hangversenyeit hirdeti. Az egyik hangversenyszámnak ez a címe: Mozart, Szókratész a zárdából. Zárdából? Ez ugy látszik, tévedés s mert eddig nem akadt, aki Mozartot megvédje ilyen otromba foltok ellen, mi tartjuk kötelességünknek e hibát helyreigazítani. Megjegyzendő, hogy Szegeden nemcsak a rák megy visszafelé, de a kultúra is. A Carmenből operettet csinálnak, a moziknak jobb zenekaruk van, mint a városi színháznak és nincs művész, aki ezen segíteni tudna, mert drága az utiköltség és senkinek sem esete a konzorcium.

No, de mindez tulajdonképpen nem is fontos. Ilyesmi csak vasárnap jut eszébe az embernek.

Belvárosi Illatszertár

Kiss Dávid-palota, Tóth Péterrel szemben.
Telefonszám 706.

Valódi Houbigant, D'Orsay, Cotty parfümök eredeti üvegekben és kimerve. Eau De Houbigant, Eau De Toilette. Eredeti Eau de Cologne, „Gibbs” szappanok és fogcsermek.

„GIBBS”-gyártmányok magyarországi egyedüli képviselője és elárúsítója. 38

Látogatás a szegedi technikusoknál.

Babnigg tanár diktafonnal összekötött telefonnal kísérletezik. — Rohonyi gépészmérnök ujtása a beszélő-mozi terén. — Vladiszávyev technikus hatvanezer voltos feszültséget termelő transzformatort készített.

SZEGED, szeptember 25.
(Saját tudósítónktól.)

A huszadik század technikai vívmányait élvezni ma minden ember, anélkül, hogy a nagyközönség túlnyomó többségének egyáltalán tudomása lenne arról a megfeszített tudományos munkálkodásról, hónapokat, éveket igénybevevő kísérletezésekről, amelyek végeredményeképp a technikus egy-egy újabb találmánnyal, praktikus ujtással szolgálja mindnyájunk kényelmét. A műszaki tudományok hatalmas birodalmában az elektromosság az a tényező, amely még legkevésbé sincs kiaknázva és amely téren még a legszenzációsabb találmányok várhatók. Tagadhatatlan, hogy ez a kijelentés a mai időkben, midőn lakásainkban villamos körték izzanak, elektromos vasut bonyolítja le a forgalmat az utcákon, csilingel a telefon, kissé merészül hangzik, de aki járatos a műszaki tudományok terén, az tudja, hogy ez tényleg így is van.

Munkatársunk tegnap délután felkeresett néhány szegedi technikust, akik tudomása szerint kísérleteznek újfajta találmányokkal és a látottakról a következőkben számol be:

Először Babnigg Béla főgimnáziumi tanárt látogattam meg. A főgimnázium II. emeletén berendezett laboratóriumában fogadott. Aki még sohasem járt ily helyen, bizonyára elcsodálkozna azon a látványon, ami belépésekor a szeme elé tárul. A falnak ugyszólván minden helyét különböző színű és nagyságu vezetékek borítják, villamos izzólámpák, kapcsolótáblák, motorok és hatalmas faállványokra szerelt elektromos mérőszervek alkotják a laboratórium egész berendezését. Még egy széket sem találni sehol. Látszik, hogy ezen a helyen nem látogatásokra, hanem csak a munkára vannak berendezve. A professzor kérdéseimre a következőket mondotta el legújabb találmányáról:

— Most egy telefonnal összekapcsolandó diktafon-szerkezetet dolgozom. A dolog lényege abban áll, hogyha valaki nincs odahaza, a készülék esetleg telefonhívásra leadja a gazdája üzenetét a jelentkezőnek, vagy pedig felveszi a gazdájának szánt üzenetet. Azt hiszem, rövidesen elkészülök a még szükséges kísérletezéssel és készülékeket átadhatom a forgalom számára. Bemutatta ezután Babnigg tanár a készüléket működés közben is. Találmánya meglepően jól funkcionál. Gyönyörűen adja vissza nemcsak a telefonkagylóba mondott, hanem még a szobában elhangzott beszélgetést is.

Rohonyi Gyula gépészmérnököt Petőfi-utcai laboratóriumában találtam. Izlésesen berendezett dolgozószobájában a legpéldásabb rend honol. A falon kifüggesztett szabadalmak sorozata bizonyítja a kiváló fizikus eddigi sikereit. Most egy beszélő mozgépet konstruált, amely abban tér el az Edison féle kinelefontól, hogy a hangot nem gramofon, hanem egy a mozifilmre fölvevő hang-film adja vissza. Ezáltal nem fordulhat elő az az eset, hogy a beszéd vagy ének nincs összhangban a vetített képpel és ha a film elszakad, a gramofon azért tovább működik.

Szeged egyik legkiválóbb motor-specialistáját, Jesch László gépész-

mérnököt a felsőipariskolában lévő laboratóriumában találtam meg. Ő inkább szakkönyvek írásával és tudományos buvárkodással foglalkozik.

Utoljára a legfiatalabb szegedi technikust, Vladiszávyev Vladimirt látogattam meg Tisza Lajos-köruti dolgozószobájában. A fiatal mester, aki nemrégiben végezte el iskoláit és máris három találmányra kapott szabadalmat, éppen egy hatvanezer voltos termelő transzformatort dolgozott. Tekintettel arra, hogy a városi vezetékek 110 voltos feszültségű, elképzelhető, minő hatalmas konstrukció Vladiszávyev saját készítésű transzformatora, amely hatvanezer voltos erősségű áramot szolgáltat. Kérdéseimre elmondotta, hogy már eddig három találmányra kapott szabadalmat. Az egyik, fejlődést védő készülék a géppuskára, a másik újabb lövetési módszer ellenséges repülőkre géppuskával, a harmadik, egyenáramot termelő szerkezet, amely a váltakozó áramot egyszerű módon átalakítja egyenárammá és így akkumulátorok töltésére is alkalmas.

Jellemző, hogy Magyarországon senkinek sincs törődik a csöndesen, csakis a tudománynak élő emberekkel. Sem anyagi, sem erkölcsi támogatásban nem részesítik a kísérletezőket. Pedig ha csupán a Szegeden lévő fizikusoknak valamelyik találmányuk tökéletesen sikerül, egyszeribe világhírnévre tesznek szert ezek, a ma még héthöznap szürkéségben élő, derék emberek.

Felosztják a bánati nagybirtokokat.

BUDAPEST, szept. 25. A Budapesti Tudósító jelenti: A Bánáthi érkező legújabb hírek szerint a szerb kormány elhatározta, hogy a Bánáthban felosztja a nagybirtokokat, elsősorban a hűbizományokat. A jugoszláv kormány azért lát hozzá a nagybirtokok felosztásához, hogy ezzel csillapítsa a nyugtalanító parasztságot. A rendelet szerint az elveit birtokokért minden hold után ezer koronát fizetnek a tulajdonosnak lebélyegezetlen osztrák bankjegyen.

Jóka-film!

A lélekidomár a Korzó-Moziban!

Cattaro Montenegróé.

BÉCS, szept. 25. (M. T. I.) A Neue Freie Presse jelenti Rómából: Jugoszláv forrásból eredő hír szerint Cattaro kikötőjét Montenegrónak ítélték oda. Olasz részről e hírt nem erősítik meg, de valószínűnek tartják.

Argentina elismeri Magyarország függetlenségét.

BUDAPEST, szept. 25. (M. T. I.) Dr. Perez, a bécsi argentiniai követ a bécsi m. kir. követséghez intézett jegyzékében közölte, hogy Argentina kormánya szeptember 19-iki dekrétumával Magyarországot mint szuverén, szabad és független államot elismerte.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Szombat: Diszeladás dr. Aigner Károly főispán teiktatása alkalmából. I. Magyarokhoz, költemény. Irta: ifj. Pinter Imre. Szavalja: Étsy Emilia. II. A király házassodik, vigjáték. C) bérlet 1. sz.

Vasárnap délután: Leányvásár, operett. Vasárnap este: Tul a nagy Krivánon, dalosjáték. Bérletszünet.

Hétfő: Becsület, színmű. Premierbérlet A) 1. sz.

Kedd: Tul a nagy Krivánon, dalosjáték. Bérletszünet.

Szerda: Becsület, színmű. Premierbérlet B) 1. sz.

Csütörtök: Gül Baba, dalosjáték. Premierbérlet B) 2. sz.

Péntek: Gül Baba, dalosjáték. Premierbérlet A) 2. sz.

Szombat: Gül Baba, dalosjáték. Bérletszünet.

Vasárnap délután: Tul a nagy Krivánon, dalosjáték.

Vasárnap este: Gyimesi vadvirág, népszínmű. Bérletszünet.

* Csányi Mátyás megbízatása. Mint értesülünk, Csányi Mátyás, a jónövű szegedi zeneszerző meghívást kapott a budapesti Belvárosi Színház igazgatóságától, hogy részükre dalokat vagy más zenei termékeket komponáljon. A Bárdoss színházának Szirmai a házi zeneszerzője, mely körülmény a Csányit ért megfeszítő meghívást még értékesébbé teszi.

* Színházi hírek. A színházi iroda jelenti: Hétfőn kezdődik a premierbérlet A) 1. számmal. Színrekerül Sudermann 4 felvonásos színműve, a Becsület, melynek a főbb szerepeit Tamás Anna, Róna Stefi, Uti, Pusztainé, Klenovits, Gáspár, Szilágyi, László és Máthé játsszák. Kedden Farkas Imre dalosjátéka, a Tul a nagy Krivánon kerül színre bérletszünetben. Szerdán a Becsületet ismétlik meg B) premierbérletben. Csütörtökön B) premier, pénteken A) premierbérletben Martos és Huszka 3 felvonásos rég nem adott daljátéka, a Gül Baba kerül színre. Gábor diákok Kisházi Sári, Leilát Cholnoky Margit, Gül Babát Szilágyi, Alit Asszonyi, Mujkót Fodor, Zujejat Pusztainé játssza. Vasárnap délután Tul a nagy Krivánon, este pedig Géczy István 3 felvonásos népszínműve, a Gyimesi vadvirág kerül színre bérletszünetben, melynek a főbb szerepeit Déry Rózi, Kisházi Sári, Pusztainé, Uti, Asszonyi, Klenovits, Szilágyi, Asztalos játsszák.

Belvárosi Mozi

Pénztári telefonszám 5—82.

Szombaton és vasárnap, szept. 25. és 26-án

Barberina táncosnő

Udvari történet 6 felvonásban és egy előjátékkal.

A főszerepben:

LYDA SALMONOVA és REINHOLD SCHÜNZEL.

MADGE KING

UJABB KALANDJA.

Amerikai cowboy-kealand.

A főszerepben: MARIN SAIS.

Előadások köznapokon 5, 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Minden előadásán katonazene!

Férfi és női

kalap-alkításokat

vállal a legújabb formákra

Knittel Konrád

Szeged, Iskola-utca 26. szám.